

**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
ROK SZKOLNY 2023/2024
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W ŁAŃCUCIE**

Spis treści:

Część I

1. Akty prawne.
2. Wstęp.
3. Misja szkoły.
4. Model absolwenta.
5. Szkolny system wychowania.
6. Zadania wychowawców klas.
7. Ceremoniał i tradycje szkolne.
8. Profilaktyka w naszej szkole.

Część I

1. Akty prawne

Program Wychowawczo - Profilaktyczny naszej szkoły powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnątrzszkolne dokumenty szkoły:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r. (art. 48, 53, 70),
- Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991r. Nr 120 poz. 526) 7
- Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993r. Nr 61 poz. 284 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14.12.2016r. Prawo oświatowe,
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (szczególnie art. 6),
- Ustawa o przeciwdziałaniu Narkomanii z dn. 29.07.2015r. oraz Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wchodząca w życie z dniem 21.08.2018r.
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

2. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły Podstawowej nr 1 w Łąncucie tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania, uwzględnia także wymagania, opisane w podstawie programowej.

Opiera się na hierarchii wartości, przyjętej przez społeczność szkolną – radę pedagogiczną, radę rodziców, samorząd uczniowski. Wynika także z przyjętej w placówce koncepcji pracy szkoły, uwzględnia oczekiwania rodziców i uczniów.

Podstawą wychowawczych i profilaktycznych działań szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej, zakładająca, że wychowanie przebiega w rodzinie i w szkole. Szkoła pełni funkcję wspierającą, zwracając szczególną uwagę na wyznaczanie wspólnego systemu akceptowanych wartości, postaw i norm moralnych. Uwzględnia zarówno rolę rodziców jak i priorytety edukacyjne państwa.

Szkoła, oprócz realizowania zadań dydaktycznych dba o wszechstronny rozwój każdego ucznia oraz wspomaga wychowawczą funkcję rodziny.

Wychowanie to wspieranie uczniów w rozwoju do pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, duchowej i społecznej.

Działanie nauczycieli w pracy wychowawczej polega na wspieraniu rodziców w wychowaniu, którego celem jest znalezienie swojego miejsca w społeczności i rozbudzanie dociekliwości poznawczej ucznia. Ukierunkowane jest na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie. Proces ten, wzmacniany i uzupełniany jest poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Profilaktyka to podejmowanie działań we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych.

Opracowanie Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zostało oparte o diagnozę potrzeb i problemów, występujących w środowisku szkolnym. Uwzględniono także:

- wyniki ewaluacji wcześniejszego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły,
- priorytety KO na dany rok szkolny,
- analizę wyników nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez dyrektora placówki,
- wnioski z pracy zespołów przedmiotowych oraz zespołów wychowawców klas,
- uwagi, wnioski i oczekiwania nauczycieli, uczniów i rodziców.

Zadaniem szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki są działania, mające na celu:

1. Uczenie umiejętności współpracy i współodpowiedzialności w grupach rówieśniczych oraz w stosunkach z dorosłymi.
2. Kształtowanie postaw patriotycznych.
3. Przestrzeganie praw człowieka, dziecka, ucznia.
4. Zapewnienie warunków zdrowego rozwoju psychofizycznego.
5. Stworzenie przyjaznej atmosfery.
6. Wspieranie uczniów w:
 - budowaniu własnego systemu wartości,
 - podejmowaniu aktywności poznawczej i twórczej,
 - kierowaniu własnym rozwojem.
7. Wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów).
8. Rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
9. Stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych itp.
10. Wspieranie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.

3. Misja szkoły.

Misją Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kardynała Wyszyńskiego jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich możliwości i potrzeb oraz wychowywanie do twórczego działania w samodzielnym życiu w duchu patriotyzmu i poszanowania tradycji.

Szkoła nasza jest wspólnotą nauczycieli, rodziców i uczniów, którzy mają wpływ na siebie i wzajemnie się wychowują. Poszukujemy sposobów ciągłego rozwoju, oceny własnych dokonań, zasad postępowania. Wspieramy rodzinę w wychowaniu młodego człowieka, gdyż ona jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem kształtującym jego osobowość, potrzeby i rozwój społeczny.

Szczególną opieką otaczamy rodziny mające trudności w spełnianiu swoich ról opiekuńczo – wychowawczych. Mamy możliwość bezpośredniego kontaktu z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny i stronę internetową, w związku z czym możemy udzielać natychmiastowej pomocy. Rodzice uczniów są naszymi partnerami w projektowaniu i realizowaniu programów wychowawczych. Wsluchujemy się w ich uwagi i oczekiwania, umożliwiając realizację ich inicjatyw na rzecz rozwoju uczniów i szkoły.

4. Model absolwenta.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 1 jest Polakiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym Go świecie.

Jest:

1. przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji,
2. czerpie radość z nauki,
3. przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych,
4. potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje,
5. potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie,
6. zgodnie współpracuje z innymi,
7. jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka,
8. jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka,
9. rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju,
10. dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych,
11. potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych.

5. Szkolny system wychowania.

Na początku każdego roku szkolnego Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 1 opracowuje i zatwierdza Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny na dany rok szkolny, z uwzględnieniem aktualnych potrzeb i Planów Pracy Wychowawczo-Profilaktycznej poszczególnych klas.. Działania wychowawcze szkoły mają charakter systemowy i podejmują je wszyscy nauczyciele zatrudnieni w placówce wspomagani przez dyrekcję oraz pozostałych pracowników.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest całościowy i obejmuje rozwój ucznia w wymiarze: intelektualnym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym. Podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne w bezpiecznym i przyjaznym środowisku szkolnym mają na celu przygotować ucznia do:

- 1) pracy nad sobą,
- 2) bycia użytecznym członkiem społeczeństwa,
- 3) bycia osobą wyróżniającą się takimi cechami, jak: odpowiedzialność, samodzielność, odwaga, kultura osobista, uczciwość, dobroć, patriotyzm, pracowitość, poszanowanie godności innych, wrażliwość na krzywdę ludzką, szacunek dla starszych, tolerancja,
- 4) rozwoju samorządności,

- 5) dbałości o wypracowane tradycje: klasy, szkoły i środowiska,
- 6) budowania poczucia przynależności i więzi ze Szkołą,
- 7) tworzenia środowiska szkolnego, w którym obowiązują jasne i jednoznaczne reguły, akceptowane i respektowane przez wszystkich członków społeczności szkolnej.

Uczeń jest najważniejszym podmiotem w systemie wychowawczym Szkoły. Szczególna uwaga w procesie wychowania zwracana jest na to, aby znał i akceptował działania wychowawcze szkoły, szanował siebie i innych, umiał prawidłowo funkcjonować w rodzinie, klasie, społeczności szkolnej, lokalnej, demokratycznym państwie. Znał i respektował obowiązki wynikające z tytułu bycia uczniem, dzieckiem, kolegą, członkiem społeczeństwa. Posiadał wiedzę i umiejętności potrzebne do samodzielnego poszukiwania ważnych dla siebie wartości, określania celów i dokonywania wyborów. Istotne w procesie wychowania jest także, by uczeń był zdolny do autorefleksji, nieustannie nad sobą pracował, znał i stosował zasady kulturalnego zachowania, skutecznego komunikowania się. Znał zasady bezpieczeństwa oraz higieny życia i pracy, akceptowany społecznie system wartości. Chciał i umiał dążyć do realizacji własnych zamierzeń, był otwarty na zdobywanie wiedzy.

6. Zadania wychowawców klas.

Zadaniem wychowawcy klasy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:

1. tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie,
2. inspirowanie i wspaganie działań zespołowych uczniów,
3. podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.

Wychowawca realizuje zadania poprzez:

1. bliższe poznanie uczniów, ich zdrowia, cech osobowościowych, warunków rodzinnych i bytowych, ich potrzeb i oczekiwań,
2. rozpoznawanie i diagnozowanie możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych wychowanków,
3. wnioskowanie o objęcie wychowanka pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
4. tworzenie środowiska zapewniającego wychowankom prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny, opiekę wychowawczą oraz atmosferę bezpieczeństwa i zaufania,
5. ułatwianie adaptacji w środowisku rówieśniczym (klasy pierwsze) oraz pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami,

6. pomoc w rozwiązywaniu napięć powstałych na tle konfliktów rodzinnych, niepowodzeń szkolnych spowodowanych trudnościami w nauce,
7. organizowanie życia codziennego wychowanków w szkole, wdrażanie ich do współpracy i współdziałania z nauczycielami i wychowawcą,
8. realizację planu zajęć do dyspozycji wychowawcy,
9. czuwanie nad organizacją i przebiegiem pracy uczniów w klasie oraz nad wymiarem i rozkładem prac zadawanych im do samodzielnego wykonania w domu,
10. utrzymywanie systematycznego kontaktu z nauczycielami uczącymi w powierzanej mu klasie w celu ustalenia zróżnicowanych wymagań wobec uczniów i sposobu udzielania im pomocy w nauce,
11. rozwijanie pozytywnej motywacji uczenia się, wdrażanie efektywnych technik uczenia się,
12. wdrażanie uczniów do wysiłku, rzetelnej pracy, cierpliwości, pokonywania trudności, odporności na niepowodzenia, porządku i punktualności, do prawidłowego i efektywnego organizowania sobie pracy.

7. Ceremoniał i tradycje szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Łąncucie posiada określone zasady ceremoniału szkolnego. Ceremoniał szkolny jest zbiorem ustanowionych i obowiązujących w szkole norm zachowania się w czasie uroczystości szkolnych, który stanowi integralną część tradycji i harmonogramu pracy naszej szkoły.

Nasza szkoła posiada własne Logo, które jest znakiem rozpoznawczym placówki i prezentowane jest:

- a) na dokumentach i pismach szkolnych,
- b) na zaproszeniach i dyplomach,
- c) na witrynie internetowej naszej szkoły oraz na szkolnym Facebooku.

Obrzędowość szkolną tworzą kultywowane tradycje i zwyczaje związane z uroczystościami szkolnymi i patriotycznymi. Na apelach i uroczystościach szkolnych śpiewany jest hymn szkoły, a podczas akademii z okazji świąt narodowych śpiewany jest hymn państwowy.

W skład ceremoniału szkolnego wchodzi :

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Pasowanie klas pierwszych.
3. Obchody Święta Patrona Szkoły.

4. Uroczyste pożegnanie absolwentów szkoły.
5. Uroczyste zakończenie roku szkolnego.
6. Uroczystości związane ze świętami narodowymi:

- 11 listopada- Narodowe Święto Niepodległości,
- 3 maja- Święto Narodowe 3 Maja

Każdego roku do społeczności szkolnej uroczystie przyjmowani są uczniowie klas pierwszych na pierwszym spotkaniu społeczności uczniowskiej w dniu rozpoczęcia roku szkolnego. Uroczyste pożegnanie absolwentów szkoły odbywa się każdego roku szkolnego na uroczystym apelu z okazji zakończenia roku szkolnego.

W szkole jest kącik poświęcony Patronowi Szkoły. Gromadzone są Kroniki Szkoły, Kroniki Patrona, Samorządu Uczniowskiego i Kroniki Klasowe, Kronika Biblioteki Szkolnej i Świetlicy.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łańcucie posługuje się własną symboliką. W skład symboliki, nawiązującej do wartości ogólnoludzkich oraz idei patriotycznych i tradycji polskiej szkoły wchodzi:

1. nazwa szkoły,
2. sztandar,
3. logo,
4. hymn.

Tradycję naszej szkoły stanowią uroczystości, wpisane na stałe w szkolny kalendarz. Tworzą one specyficzny, unikatowy klimat szkoły, kształtują postawy społeczne, tradycję oraz korzenie na tle środowiska lokalnego. Do takich momentów w życiu naszej szkoły należą m.in.:

- 1) – Uroczyste Rozpoczęcie Roku Szkolnego,
- 2) – Szkolne i miejskie obchody Dnia Edukacji Narodowej,
- 3) – Pasowanie na ucznia klasy I,
- 4) – Święto Odzyskania Niepodległości przez Polskę,
- 5) – Jasełka szkolne i wigilie klasowe,
- 6) – Szkolna zabawa choinkowa,
- 7) – Noworoczny Koncert Kolęd i Pastorałek,
- 8) – Dzień Samorządności - Nasze Pasje i Talenty;
- 9) – Dni Otwarte w SP1,
- 10) – Szkolne i miejskie obchody Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3-go Maja,

- 11) – Dzień Patrona – Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
- 12) – Pożegnanie klas VIII,
- 13) – Uroczyste Zakończenie Roku Szkolnego.

Każdego roku organizowane są różnorodne konkursy szkolne i międzyszkolne, zawody sportowe, w których uczniowie naszej szkoły rozwijają swoje zainteresowania, pasje, osiągają swoje pierwsze sukcesy. Tradycją szkoły stały się Akcje Charytatywne: Misie – Ratownisie, Góra Grosza, pomoc dla Podkarpackiego Hospicjum Dziecięcego, które kształtują u dzieci piękną postawę bezinteresownej pomocy osobom potrzebującym, niepełnosprawnym, chorym i starszym. Tym samym uczniowie kształtują postawę wolontariuszy.

Szkolną tradycją jest też umieszczanie na Stronie Internetowej Szkoły, do wiadomości rodziców, dzieci i nauczycieli oraz lokalnego środowiska, informacji o przebiegu wydarzeń i uroczystości szkolnych.

Prawa i obowiązki uczniów związane z ceremoniałem szkolnym

1. Uczeń ma prawo i obowiązek poznania historii szkoły.
2. Uczniowie są zobowiązani do szanowania symboli szkoły oraz symboli narodowych (godło państwowe, flaga narodowa) oraz kultywowania tradycji szkoły.
3. Do obowiązków ucznia należy podkreślenie uroczystym strojem świąt państwowych i szkolnych, Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Łąncucie, uczestnicząc w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych, ubrani są odświętnie: chłopcy: białe koszule i ciemne spodnie, dziewczęta: białe bluzki i ciemne spódnice.
4. Uczeń ma prawo reprezentować szkołę na zewnątrz, w czasie obchodów rocznic, świąt państwowych, oświatowych.

8. Profilaktyka w naszej szkole.

Profilaktyka to podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych.

Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka – uniwersalnym, selektywnym, wskazującym.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne oraz bieżące reagowanie w sytuacjach ryzykownych zachowań. Dlatego też w szkole przede wszystkim realizowane są założenia profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – do całej społeczności szkolnej.

Podejmowane przez szkołę działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. Są to także działania, doskonalące postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Profilaktyka w szkole obejmuje działania skoordynowane z zadaniami wychowawczymi. Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy społeczności szkolnej.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, obejmująca równolegle trzy nurty działania:

- wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Profilaktyka w swoim założeniu chroni przed zagrożeniami. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju, promowanie zdrowego trybu życia, zapobieganie zagrożeniom. Stanowi ona nieodłączną część wychowania, które jest stałym procesem doskonalenia młodego człowieka.

Działania profilaktyczne prowadzone w środowisku szkolnym powinny spełniać standardy obowiązujące w nowoczesnej profilaktyce. Powszechnie za najważniejsze z nich uważa się:

- planowanie programu działań profilaktycznych – wszystkie podejmowane przedsięwzięcia profilaktyczne powinny wynikać z diagnozy zapotrzebowania oraz uwzględniać aktywność całej społeczności lokalnej (czyli środowiska szkolnego),
- jasno określone cele i zadania programu profilaktycznego,
- różnorodność działań uwzględniona w programie działań profilaktycznych,
- zróżnicowane grono odbiorców programu – uczestnikami programu są wszyscy członkowie danej społeczności szkolnej, a więc: uczniowie, nauczyciele, rodzice,
- ocenę programu działań profilaktycznych pod kątem jego skuteczności,
- integrację programu działań profilaktycznych z innymi działaniami promującymi zdrowie – dotyczy to w szczególności działań wychowawczych, programu nauczania oraz systemu oceniania.